

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
részitélete**

Az ügy száma: Mfv.I.10.233/2016/4.

A tanács tagjai: . Tallián Blanka a tanács elnöke
Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna
előadó bíró
Dr. Hajdu Edit bíró

A felperes:

A felperes képviselője:
Dr. Sándor Attila ügyvéd

Az alperes:

Az alperes képviselője:
Dr. Olt Máttyás György ügyvéd

A per tárgya: munkáltatói egészségsértés miatti kárfelelősség

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: alperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:
Szekszárdi Törvényszék 10.Mf.20.037/2015/4.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:
Szekszárdi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2.M.42/2015/23.

Rendelkező rész

A Kúria a Szekszárdi Törvényszék 10.Mf.20.037/2015/4. számú részitéletének felülvizsgálati kérelemmel nem támadott részét nem érinti, egyebekben hatályában fenntartja.

A részítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felperes 2013. március 30-án szennyvízszippantási tevékenység közben munkabalesetet szenvedett az alperes és annak édesapja tulajdonát képező munkagéppel. A gép működése közben a szabadon lévő kardántengely a felperes ruházatát betekerte, amelynek következtében a jobb keze véglegesen és maradandóan megsérült.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

- [2] A felperes a keresetében 8.000.000 forint nem vagyoni kártérítés, továbbá 2013. május 1-jétől kezdődően havi bruttó 100.000 forint elmaradt munkabér megfizetését és ezen összegnek az ítélet meghozatalát követő bérre vonatkozóan keresetveszteségi járadék címén történő megítélését, továbbá ápolási-gondozási díj megfizetését igényelte 2013. április 12-étől 2013. augusztus 15-éig terjedő időszakra 432.000 forint összegben annak járulékaival együtt, 2013. augusztus 15-étől pedig a jövőre vonatkozóan havi 58.500 forint összeget igényelt. Kérte azt is, hogy a bíróság kötelezze az alperest az adóhatósághoz és az egészségbiztosítási pénztárhoz történő bejelentésére. Hivatkozása szerint munkaviszony bejelentése nélkül állt az alperes alkalmazásában 2008. október 15-étől. A 2013. március 11-ére dátumozott munkaszerződést az alperes utóbb adta át, amit a felperes aláírt.
- [3] Az alperes az ellenkérelmében vitatta a kártérítési felelősségét, és a kereset elutasítását kérte. Hivatkozása szerint a felperest a baleset idején nem foglalkoztatta.

Az első- és másodfokú ítélet

- [4] A Szekszárdi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2.M.42/2015/23. számú részítéletével kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 5.000.000 forint nem vagyoni kártérítést kamatával, 1.204.570 forint elmaradt munkabért, 46.060 forintot ápolási díj címén kamataival. 2015. július 1-jétől az alperes köteles minden hónap 10. napi esedékességgel megfizetni havonta 48.900 forint keresetveszteségi járadékot, valamint 1.500 forint ápolási járadékot a felperes élete végéig. Ezt meghaladóan a bíróság a keresetet elutasította.
- [5] Az elsőfokú bíróság ítéletében rámutatott arra, hogy az alperes sérelmezte a T. Megyei Kormányhivatal Munkavédelmi és Munkaügyi Szakigazgatási Szerve által az alperesnél lefolytatott munkavédelmi ellenőrzés során meghozott határozatokat, amelyek azt állapították meg, hogy az alperes 2010. szeptember 24-étől 2012. október 9-éig terjedő időben eseti jelleggel munkaviszonyban foglalkoztatta a felperest, továbbá azt, hogy a 2013. március 30-án bekövetkezett baleset munkabalesetnek minősül.

- [6] A Szekszárdi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2.M.106/2014/32. számú jogerős ítéletével a T. Megyei Kormányhivatal Munkavédelmi és Munkaügyi Szakigazgatási Szervének az ellenőrzése során meghozott határozatokat hatályában fenntartotta, a perben felperesi pozícióban szereplő, jelen per alperesnének keresetét pedig elutasította.
- [7] A jogerős ítélet megállapítása szerint a felperes és az alperes között munkaviszony állt fenn, a felperesnek 2013. március 30-án az alperesnél bekövetkezett balesete pedig munkabalesetnek minősül.
- [8] A jelen eljárásban az elsőfokú bíróság ítéletében utalt a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (továbbiakban Mt.) 166. §-ának (1) bekezdésére, valamint a 167. §-ának (1) és (2) bekezdésében foglaltakra.
- [9] Az elsőfokú bíróság igazságügyi gépészeti műszaki szakértőt és igazságügyi orvosszakértőt rendelt ki. Az igazságügyi gépészeti műszaki szakértő a baleset bekövetkezésében mind az alperes, mind a felperes felelősségét megállapította.
- [10] Az elsőfokú bíróság utalt a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény (Mvt.) 42. §-ának a) pontjára, 54. §-ának b) pontjára, valamint a 60. §-ának b) pontjában foglaltakra.
- [11] Kifejtette, hogy a kialakult bírói gyakorlat szerint nem értékelhető a munkavállaló terhére a munkavégzésre kialakított, és a munkáltató által eltűrt olyan gyakorlat, amely utóbb a munkahelyi balesetet előidézte.
- [12] A felperes szakképesítése indokolta, hogy a munkavédelmi szakértő által terhére rótt veszélyeket, a munkaműveleteket ismerje. Ugyanakkor az alperes csak tanúvallomásokkal tett eleget annak a kötelezettségének, hogy a szakvéleményben megjelölt, a burkolt kardántengely léteire vonatkozó állítását igazolja. Ezen túlmenően azt sem találta megállapíthatónak, hogy az alperes eleget tett a munkavédelmi oktatásra vonatkozó kötelezettségének. Minderre tekintettel az elsőfokú bíróság kármegosztást alkalmazott 60 % - 40 %-os arányban az alperesre terhesebben.
- [13] Az igazságügyi orvosszakértői vélemény szerint a felperesnél a baleset következményeként a jobb felső végtagon a nagy ízületekben jelentősebb mozgásbeszűkülés alakult ki, az I. ujj hiánya és a II. ujj csonkolt állapotában kialakult fesztízes merevség miatt a jobb kéz fogó funkcióját elveszítette. A felperes állapota véglegesnek tekinthető, abban javulás nem várható.
- [14] Az elsőfokú bíróság ítéletében kifejtette, hogy a felperest elmaradt munkabér illeti meg a munkaszerződésben foglalt bruttó 100.000 Ft/hó összeg alapulvételével. 2013. május 1-jétől, a kereseti kérelem időpontjától kezdődően 2015. június 30-áig bezárólag ennek összege 1.204.570 forint a felperes közrehatásának mértékét is figyelembe véve.
- [15] A vagyoni kártérítésként a felperes keresetveszteségi járadék és ápolási járadék megfizetésére is kérte kötelezni az alperest. A bíróság 2015. július 1-jétől minden hónap 10. napi esedékességgel az alperest havonta 48.900 forint keresetveszteségi járadék, és

1.500 forint ápolási járadék megfizetésére kötelezte. A véghatáridő nélküli járadék megfizetésére vonatkozó alperesi kötelezés az igazságügyi orvosszakértői véleményen alapul, miszerint a felperesnek a jövőben is napi 1,5 - 2 óra időtartamban segítségre lesz szüksége.

- [16] Az elsőfokú bíróság ítéletében utalt az Mt. 177. §-a alapján a Ptk. XXXI. fejezetének szabályaira is.
- [17] Az elsőfokú bíróság a felperest megillető nem vagyoni kártérítés mértékét 5.000.000 forintban határozta meg. Rögzítette, hogy a baleset következtében a jobb felső végtag funkcióvesztése miatt a felperes az élet minden területén alkalmatlanná vált a mindkét kéz teljes funkcióját igénylő tevékenységek elvégzésére, fizikai munka ellátására, és a tanult szakmájában sem tud elhelyezkedni.
- [18] Az alperes fellebbezése és a felperes csatlakozó fellebbezése folytán eljáró Szekszárdi Törvényszék 10.Mf.20.037/2015/4. számú részítéletével az elsőfokú bíróság részítéletét részben megváltoztatta. A nem vagyoni kártérítés, az ápolási díj és a 2013. december 31-éig járó elmaradt munkabér tekintetében azt helybenhagyta, az elmaradt munkabér elszámolási időszakának megváltoztatása miatt azonban az alperes marasztalását leszállította. A 2013. május 1. - 2013. december 31. közötti időszakra szóló összeget 391.200 forintban állapította meg, a nem vagyoni kártérítés után megítélt kamatfizetési kötelezettséget mellőzte, az erre irányuló keresetet elutasította. A 2014. január 1-jétől elmaradt munkabérben marasztalás és keresetveszteségi járadék tárgyában az elsőfokú részítéletet hatályon kívül helyezte, és a bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasította.
- [19] A másodfokú bíróság részítélete szerint a felperest megillető elmaradt munkabér és keresetveszteségi járadék címén megállapított marasztalásról hozott döntésénél az elsőfokú bíróság nem tulajdonított kellő jelentőséget annak, hogy a mindkét fél számára irányadóként elfogadott munkaszerződést a felek határozott időtartamra, 2013. december 31-éig szóló megállapodásban rögzítették. Erre figyelemmel kell határozni a keresetveszteségi járadék összegéről. Mivel ebben a kérdésben az elsőfokú bíróság téves álláspontot foglalt el, a megismételt eljárásban kell a járadék összegéről döntést hoznia.
- [20] Az 5.000.000 forint nem vagyoni kár összegével a másodfokú bíróság egyetértett, azonban az ezután járó kamatfizetést nem találta megalapozottnak.
- [21] A másodfokú bíróság rámutatott arra, hogy az alperes fellebbezése alapvetően a kárfelelősség fennálltát megállapító döntést vitatta. A felperes kártérítési igényének jogalapja körében az elsőfokú bíróság által kialakított állásponttal a másodfokú bíróság egyetértett, véleménye szerint az elsőfokú bíróság az ítéletében helyesen mutatott rá arra, hogy a közigazgatási eljárásban hozott határozatot támadó alperesi kereset alapján folyt peres eljárásban a Szekszárdi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2.M.106/2014/32. számú jogerős ítéletében rendelkezésre álló adatokból, illetve az

ítélet irányadó voltából levont következtetés és a kármegosztás arányának meghatározás is helyes volt.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [22] Az alperes a felülvizsgálati kérelmében a felülvizsgálati eljárás keretei között a jogerős ítélet „megváltoztatását”, és a felperes keresetének elutasítását, valamint perköltségben való marasztalását kérte. Hivatkozott arra, hogy a másodfokú bíróság részben megváltoztatta az elsőfokú bíróság részítéletét, az 5.000.000 forint nem vagyoni kártérítés tőkeösszegében marasztalását azonban helybenhagyta.
- [23] Az alperes álláspontja szerint a baleset idején, 2013. március 30-án a felek között semmilyen szerződés nem állt fenn. Az alperes a felperes részére semmifajta utasítást nem adott, megbízást sem tőle, sem az édesapjától nem kapott. Ez a megbízás hiánya nem gátolta őt abban, hogy az alperes édesapja tulajdonát képező géppel engedély nélkül munkát végezzen. Amennyiben munkaviszony is lett volna a felek között, abban az esetben is a munkavállaló a munkáltató utasítása szerint köteles eljárni. Azt a felperes is elismerte, hogy a kardántengely burkolt volt.
- [24] Az eljáró bíróságok figyelmen kívül hagyták azt a tényt, hogy amikor az alperes édesapjának, a szippantó tulajdonosának feltűnt, hogy a felperes engedély nélkül vitte el a járművet, határozott utasítást adott arra, hogy azt ne használja.
- [25] Amennyiben megállapítható is lenne a felek közötti munkaviszony, akkor sem lenne felróható az alperesnek mint munkáltatónak, hogy egy általa nem végzett szolgáltatás szakszerűségével kapcsolatos munkavédelmi oktatást tartson egy ezzel a feladattal általa soha meg nem bízott munkavállaló részére.
- [26] A felülvizsgálati érvelés szerint mind a kialakult ítélkezési gyakorlat ismereteinek a hiánya, mind az alperes által hivatkozott tanúk vallomásai, mind a munkaviszony, illetőleg utasítás hiányát igazoló tények mellőzésével hozott ítélet iratellenes és törvénysértő, sérültek az Mvt. 87. § 3. pontjában, valamint a 9. pontjának (1) bekezdés i) pontjában foglalt rendelkezések. Mindebből következően pedig az eljáró bíróságok törvénysértő ítéletet hoztak.
- [27] A felperes felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [28] A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott.
- [29] A Pp. 275. § (2) bekezdés alapján a Kúria a jogerős ítéletet csak a felülvizsgálati kérelem és a csatlakozó felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálhatja felül. Jelen esetben a jogerős részítéletnek a hatályon kívül helyezésre vonatkozó része felülvizsgálati kérelemmel nem volt támadható, ezért azt a Kúria

döntése sem érintette.

- [30] A Pp. 272. § (2) bekezdés szerint a felülvizsgálati kérelemben meg kell jelölni azt a határozatot, amely ellen a felülvizsgálati kérelem irányul, azt, hogy a fél milyen tartalmú határozat meghozatalát kívánja, továbbá elő kell adni - a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése mellett -, hogy a fél a határozat megváltoztatását milyen okból kívánja.
- [31] A felülvizsgálati kérelem egymással szorosan összefüggő kötelező tartalmi kellékei tehát a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése, valamint annak kifejtése, hogy a fél a határozat megváltoztatását milyen okból kívánja. Ezen együttes törvényi feltételeknek a fél akkor tesz eleget, ha egyrészt a megsértett jogszabályhelyt konkrétan megjelöli, másrészt pedig a hivatkozott jogszabálysértést tartalmilag is körülírja, az erre vonatkozó jogi álláspontját részletesen kifejti, vagyis a jogszabálysértésre való hivatkozását, indokait is ismerteti. Amennyiben a fél a felülvizsgálati kérelmében több, egymástól elkülönülő jogszabálysértésre hivatkozik, valamennyi hivatkozásának rendelkeznie kell a fent meghatározott tartalmi követelményekkel. A jogerős ítélet több rendelkezése ellen irányuló felülvizsgálati kérelem esetén annak a törvényben előírt tartalmi kellékeket kérelmenként külön-külön kell tartalmaznia, és ezek hiánytalan meglétét a Kúria külön-külön vizsgálja [1/2016. (II.15.) PK vélemény 4-6. pont].
- [32] A felperes a felülvizsgálati kérelmében megsértett jogszabályhelyként kizárólag az Mvt. 87. §-ának 3. pontjában, valamint a 9. pontjának (1) bekezdés i) pontjában foglaltakra hivatkozott, így az eljárásban kizárólag ez volt vizsgálható.
- [33] Az alperes által a felülvizsgálati kérelemben megjelölt Mvt. 87. § 3. pontja, valamint a 9. pont (1) bekezdés 1. pontja értelmező rendelkezéseket tartalmaz, ami arra vonatkozik, hogy a törvény egyes §-aiban megjelenő fogalmakat miként kell értelmezni. A felülvizsgálati kérelemben azonban az alperes nem jelölte meg azon jogszabályi helyeket, amelyeket a bíróságok tévesen értelmeztek és téves következtetésre jutottak. Ebből következően pedig az alperes felülvizsgálati kérelmében foglaltak nem feleltek meg a fentiekben írt jogszabályi követelményeknek, ezért a Kúriának a jogerős részítélet érdemi vizsgálatára nem volt lehetősége.
- [34] A fentiekre tekintettel a Kúria a jogerős részítéletet a Pp. 275. §-ának (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Záró rész

- [35] A felülvizsgálati eljárásban az alperesnek igazolt költsége nem merült fel, ezért ebben a kérdésben a Kúria a határozathozatalt mellőzte a Pp. 79. §-ának (1) bekezdése alapján.
- [36] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. §-ának (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2016. december 14.

**Dr. Tallián Blanka s.k. a tanács elnöke, dr. Mészárosné dr. Szabó
Zsuzsanna s.k. előadó bíró, dr. Hajdu Edit s.k. bíró**

A kiadmány hitelélül:

Nné

tisztviselő